

BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA SVETI PETAR I PAVAO

KUŠNJA U PUSTINJI

Isus novi Mesija

Događaj na Jordanu bila je ključna, presudna točka Isusovog života. On odlučuje sve ostaviti: dosadašnji način života, svoju rodbinu, majku. A što dalje?

Evanđelja nas izvještavaju da je Duh odveo Isusa u pustinju da ga kuša đavao. Evanđelist Matej (koji svoje Evanđelje piše Židovima) posebno ističi da je tu Isus propostio četrdeset dana i četrdeset noći (tako je učinio i Mojsije u pustinji, usp. Izl 34.28. Pred nama je dakle novi Mojsije). Evo daljnog teksta Evanđelja:

ISUSOVE KUŠNJE U PUSTINJI

Kruh, vlast, posjedovanje

„Tada mu pristupi napasnik i reče: Ako si Sin Božji, redi da ovo kamenje postanje kruhom. A on odgovori: Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božji usta. Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama i reče mu: Ako si Sin Božji, baci se dolje. Ta pisano je: Andelima će svojim zapovjediti za tebe i na rukama će te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen. Isus mu kaza: Pisano je također: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!

Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu pa mu reče: Sve ču ti to dati ako mi se ničice pokloniš. Tada mu reče Isus: Odlazi, Sotono! Ta pisano je: Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi. Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupiše i služahu mu.“ (Mt 3,3-11).

Opredjeljenje rađa kušnjom i borbom

Tako iza krštenja slijedi kušnja, borba. Duh Sveti koji silazi na Isusa u času krštenja, odvodi ga u pustinju. Evanđelista Luka ističe da je Isus nakon Jordana „pun Duha Svetoga“ (Lk 4,1). Jednako tako ističe, da se đavao udaljio od Isusa „do druge prilike“.

Ne znamo točno kako se dogodila ta kušnja. Evanđelisti opisuju događaj zorno, u jednom živom dijalogu između Isusa i sotone u kojem i jedan i drugi argumentiraju Svetim Pismom. Možda se čitava ta drama odvijala u Isusovoj duši. On je stavljen pred odlučujući izbor: mesijanizam Očev ili mesijanizam ljudski? Stavljen je u napast da pođe za onim što ljudi od njega očekuju, da stane na čelo masa, da im dade materijalno blagostanje, da u njemu prepoznaju političkog vođu, kralja, vojskovođu. To bi značilo otpasti od Oca i pokloniti se đavlu. Kruh, karijera, uživanje u vlastitoj veličini – to je vječna kušnja koju đavao stavla pred čovjeka. S istim se tim sadržajem đavao pojavio i pred Isusom.

Sigurno time nije iscrpljen sav sadržaj slike, ali bitno je shvatimo, kako je Isus, kao i svatko od nas, bio izložen mnogim napastima i dilemama, sve do one posljednje – neposredno pred smrt! U Getsemaniju savjetuje učenicima da mole, kako ne bi pali u napast. On sam također moli toga časa žaleći do kraja ostati u volji Očevoj! Jer, kako ističe Luka, kušnja u pustinji nije bio dvoboj – jednom zauvijek riješen. Sotona ostavlja Isusa; ali samo do druge prilike.

Đavao je obučen u sjaj

Krist se, u momentu kušnje u pustinji, radikalno odupro sotoni. Ali zlu, koje ne dolazi pred njega kao nešto ružno i neprivlačno, već – kao što smo vidjeli – u vrlo primamljivoj formi: kao kruh koji po sebi dobar, kao želja za posjedovanjem, kao težnja da odgovori iščekivanju naroda i donese mu političku slobodu. Tako đavao uvijek dolazi pred čovjeka s licem prividnog dobra i primamljivosti. Zlo je uvijek obučeno u privid dobra, đavao je obučen u „sjaj“. Upravo iz tog konteksta razumljiva su pitanja koja Isusova zajednica stavlja pred kandidate za krštenje:

Isus posti
četrdeset dana i
đavao ga
iskušava

Krsno opredjeljenje za Krista

Odričeš li se đavla?

I svih djela njegovih?

I svega sjaja njegova?

Tako svaki krštenik na neki način mora u sebi doživjeti to Isusovo odreknuće, radikalno se oduprijeti đavlu, odbaciti njega, njegova djela i njegov sjaj!

Novi susret čovjeka i sotone

Kušnja u pustinji stavlja nas na početak ljudske povijesti, otvaramo prve stranice Biblije: **dijalog čovjeka i đavla! Taj je dijalog Adama i đavla završio porazno za čovjeka: čovjek je Bog rekao NE, a đavlu i zlu DA.** Tako je nastupilo otuđenje čovjeka, otuđenje koje mi nazivamo grijehom. Čovjek se okrenuo od Boga, odlučio je biti samostalan!

Sada se dogodilo **nešto bitno novo! Na poprištu je NOVI ČOVJEK, novi Adam**, koji sav, čitavim svojim bićem želi biti Bogu DA, radikalno se odupire i govori mu NE! Stari je Adam iz dijaloga s đavlom izišao poražen, a novi Adam – Krist izlazi kao pobjednik. I tako smo stupili na prag novog vremena, nove povijesti, novoga svijeta, novoga početka. Zato apostol Pavao gleda Isusa kao onoga u kojem sve bijaše DA (2 Kor 1,20). Iako je u prvom Adamu nastupilo otuđenje čovjeka, po drugom Adamu-Kristu nastupilo je razotuđenje čovjeka i to za sve one koji žele skupa s njime pobijediti đavlja i zlo i svoje biće potpuno okrenuti Bogu, u svemu i do kraja reći Bogu DA.

Novi čovjek prihvata volju Očevu – u tome je bit novoga svijeta. Uključuje se u djelo Božje do te mjere da mu to postaje svakodnevna hrana. Događaj u pustinji svjedoči da je na svijet došla nova kvaliteta, da je počela jedna nova praksa. Iz novoga Adama izlazi novo potomstvo, koje se u ovom svijetu radikalno odupire zlu i gradi novi Božji svijet. Evandelisti, opisujući događaj u pustinji imaju pred očima Isusa 'potomka' žene, koji će satrti glavu zmiji-đavlu (Post 3,15). Tako se u Isusu ispunjava obećanje oslobođenja, koje je Bog dao čovjeku još na početku svijeta.

Isusove kušnje i napasti

Kušnja u pustinji nije bila jedina u Isusovom životu. Luka, rekosmo, govori o 'drugim prilikama'. Neke od tih 'prilika' nalazimo u Evanđeljima. Tako npr. Čim je ušao u javnost, njegovi najbliži pohitali su da ga vrate kući, u stare tokove, u 'miran' i 'pristojan' život. Kakva mesijanska svijest? On je izvan sebe, što stvara? Druga takva prilika bio je događaj s Petrom: Evo toga teksta:

'I poče ih poučavati kako Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznaci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane. Otvoreno im to govoraše. A Petar ga uze u stranu i poče odvraćati. A on se okrenu, pogleda svoje učenike, pa zaprijeti Petru: Nosi se od mene, sotono, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko.' (Mk 8,31-33).

Jedna od napasti je i narod koji ga želi učiniti kraljem pošto je umnožio kruh i nahranio pet tisuća ljudi (Iv 6,14). Kad Isus dozna da kane doći, pograbiti ga i zakraljiti, povuče se ponovno u goru, posve sam. U ovom razmišljanju ne smijemo mimoći i Isusovu agoniju u Getsemaniju, gdje Isus poziva učenike da mole, kako ne bi upali u napast (Lk 22,45-46). Isus moli da ga Otac oslobodi čaše koja je pred njim kao njegova muka i smrt, ali se u svojoj molitvi do kraja želi podložiti Ocu, njegovoj volji i biti DA.

Sad uviđamo koliko je kušnja u pustinji važna za evanđeliste. Ona pokazuje novog Adama i njegova temeljna opredjeljenja kojima će ostati vjeran do konca života. Takav Isus, novi čovjek, tip je kršćanina koji je spremam do kraja reći i biti Bogu DA, pa i onda ako treba žrtvovati kruh, karijeru ili društveni status ili posjedovanje. Vrhovna radikalna norma Isusovog učenika ne može biti drugacija nego njegovog učitelja: uvijek biti Ocu DA pa bilo što za to trebalo platiti ili žrtvovati.

*“Ako raj nije
u samom tebi
nikad nećeš
stići do njega.”*

**“Ljepota će spasiti svijet,
a ljepota je zapravo
ljubav.
kad vi pomognete
drugome,
a on pomogne nekom
trećem,
kreće pravo
ozdravljenje.”**